

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60

v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“**Cene inseratov:**Enostolpna petstna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 5'— in 4'—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6'—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštmina plačana v polovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnitva 328.**Političen list za slovenski narod.**Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.**Demokratska doslednost**

Slovenski demokrati gonijo svojo huj-
skašo pesem proti škofiškemu velepos-
sestvu z obćudovanja vredno vztrajnostjo.
Oni obćudujejo javnost dan za dnem z iz-
rekom, da je treba škofijsko posestvo na
vsak način uničiti, in iz te demokratske
vztrajnosti vsak razsoden človek lahko
uvidi tudi namen demokratske gonje, ki
je dvojen: Uničiti knezoškofijske zavode,
ki so liberalcem slovenskega kova že od
nekdanj najhujši trn v peti in pomagati
svojem po raznih službah in zaslužkih ko-
prnečim somišljenikom do težko pričako-
vanih »zarad« in nagrad. Trboveljska
družba je sicer bogata, vsega pa le ne
zmore. Zato mora pasti škofijsko pose-
stvo, tisto posestvo, ki je založilo Slo-
vencem lepo število znanstvenih del, ki
jih sicer nikdar ne bi bili dobili, pod
agrarno reformo.

Neverjetno je, da se s tako vnemo
baš slovenski demokratje zavzemajo za
tako striktno in rigorozno izvedbo agrar-
ne reforme nad škofijskim posestvom.
Agrarna reforma v naši državi obstoji že
skoraj tako dolgo kakor država SHS. Iz-
vedli je pa niso še nikjer kot v o c i a l n o
reformo, ampak kar se je v tem oziru sto-
rilo, kar vpije po remeduri. Kakšne kri-
vice so se dogajale in se še dogajajo v
Vojvodini pod tem naslovom, je splošno
znano, in ravno tako znani so tudi agrar-
no-reformni škandali v Bosni. V Dalmaciji
pa je agrarna reforma, ki ni niti agrarna
niti reforma, spravila na tisoče ljudi pred
sodišča baš vsled tega, ker so poslušali
ubogi zapeljanci nasvete raznih demago-
gov, ki so na las podobni nasvetom naših
demokrat. hujšakačev in nepremišljencev.

Proti takim zlorabam agrarne refor-
me se demokratje niso nikdar zganili, ker
se niso smeli, vsaj je bil resorni minister
za agrarno reformo navadno njihov za-
upnik.

Za slično socialno-demagoško agrarno
politiko hočejo delati demokratje reklamo
tudi v Sloveniji. Pri tem pa pozabljajo, da
je pravni čut med Slovenci, zlasti kar se
tiče zemljiške posesti, silno visoko razvit.
To vedo vsi ljudje, ki imajo opraviti na
sodiščih v Sloveniji v civilnopravnih za-
devah. Prilaskanje privatne lastnine po
»Jutrovem« receptu bo smatralo sloven-
sko ljudstvo kot rop in ne kot »agrarno
reformo«. Pri nas velja običaj, da je treba
magari s pravnimi sredstvi odvzeti last-
nino odkupiti, ne pa si je poljubno od-
vzemati in deliti.

Zanimivo je, da se ogrevajo s poseb-
no vnemo za take metode ravno isti
ljudje, ki sicer ne morejo najti dovolj
besed za najostrejšo obsodbo boljševizma.
Če bi se ogrevali za take metode prin-
cipielno, bi človek rekel, da so se
demokratje iz kapitalističnih demokratov
pač prelevili v boljševike in stvar bi bila
kolikor toliko v redu. Kakor pa so slo-
venski demokratje vedno in povsod ne-
dosledni, tako so nedosledni tudi tukaj:
Oni hočejo izvesti agrarno reformo samo
proti škofiškemu posestvu, sicer pa so
zagrizeni kapitalisti in največji zagovorn-
iki privatne lastnine.

Odkar obstoji v Sloveniji demokrat-
ska stranka, je bila vedno zbirališče in
zatočišče vse slovenske socialne reakcije
in največja zaščitnica tudi najbolj uma-
zanih kapitalističnih metod. Ni je bilo na-
cionalizacije brez demokratske pomoči in
noben bančni škandal ni minil brez njih.
Kar visi na kapitalu grdega, to vse je
preizkusila slovenska »demokracija«. Slo-
venski bolniški denar je spravila iz Slo-
venije v svojem velekapitalistič-
nem interesu, ki je za demokrate veliko
važnejši kakor interesi Slovenije, in slo-
vensko industrijo so srečno spravili zopet
v tuje roke z novo »nacionalizacijo«. Glav-
ni princip za demokrate je bil vedno le
denar in zopet denar, pa hajdi ponj ma-
gari preko stotin slovenskih gospodarskih
eksistenc!

Danes pa so postali čez noč največji
socialni reformatorji in skrbniki in va-
ruhi siromašnih kmetov in bajtarjev! Kdo
naj jim to verjame? Ali morejo ljudje, ki
niso imeli in še danes nimajo niti najmanj

srca za uboge rударje, postati čez noč
rešitelji slovenskih bajtarjev? To naj ver-
jame, kdor more! Mi pa na najnovejšo so-
cialnost demokratov ne verjamemo, ker
je še nikdar imeli niso, in zato vidimo v
njihovi »skrbni za kmeta« le grdo demago-
gijo, s katero bi radi zadali smrten udarec

vsem ustanovom, ki jih danes uživalec
škofijskih posestev tako plemenito pod-
pira, kakor jih ne bi nikdar noben demo-
kratski afarist. Za vso to gonjo gotovo
ne tiči ničesar drugega, kakor da bi Žer-
javovi pristaši radi zopet kaj »zaradili«.

Spor z Bolgarijo likvidiran.**ALARMANTNE VESTI BELGRAJSKIH LISTOV. — DEMENTI BOLGARSKE
VLADE.**

Belgrad, 24. aprila. (Izv.) Današnji
jutranji listi prinašajo zopet alarmantne
vesti o obćozbi, ki so jih dvignili bolgarski
krogi proti naši državi. Poseben dopisnik
»Politike«, Andra Milosavljević, objavlja
obširno izjavo ministra Ruseva, ki je da-
tirana z 22. t. m. V tej izjavi je notranji
minister ponovno potrdil svojo prvotno
izjavo, da sta bila atentat in revolucija
pripravljena v mejah naše države s strani
tukaj bivajočih bolgarskih emigrantov.

Minister Rusev je izjavil: »Emigranti
v Jugoslaviji, ki se tam nahajajo, in so od
države vzdrževani in tudi opremljeni ter
dobro organizirani, so pričeli napadati
našo mejo. Jaz osebno verujem, da jugo-
slovanska vlada zato ni vedela. Že nad 30
napadov je bilo izvršenih preko meje, to-
da emigranti so bili razbiti in vrženi na-
zaj. Edini rezultat teh napadov je bil ta,
da je postajalo naše prebivalstvo vedno
bolj in bolj ogorčeno proti upornikom.
Ugotoviti moram, da so to kampanjo in
kampanjo po listih vzdrževali ne samo
begunci po Srbiji, ampak tudi oficijelni
agentje. Ljudje, ki so za enotno fronto
zemljoradnikov in komunistov, so bili v
stalnih zvezah z Moskvo in drugimi me-
sti. Nedavno so oblasti prestregle doku-
mente, glasom katerih se je pripravljala v
vidinskem in vračarskem okrožju revolu-
cija za 15. aprila. Glasom teh dokumen-
tov je imelo 250 ljudi z dvema poljskima
topovima prekoračiti meje Srbije in nato
preiti v stik z drugimi, da bi prišlo do
važnejših dogodkov.

Nadalje opisuje atentat in pravi, da
so po tem atentatu pričakovali, da bo na-
stala anarhija in da bo Bolgarska v takem
položaju, da jo bodo morali sosedje pomi-
riti in da bo prišlo do oborožene inter-
vencije. Nadalje pripoveduje, da je dose-
daj preiskava dokazala, da so ljudi, ki
so izvršili atentat in ki so za enotno
fronto med zemljoradniki in komunisti,
podpirale sosedne države in da je orožje
in eksplozivni material prihajal preko
meje.

Ravnatoko točno je minister odgovo-
ril na posamezna vprašanja. Na vprašanje
belgrajskega dopisnika »Politike«: »Gla-
som vsega, kar sem čul od vas, g. mini-
ster, izgleda, da so uporniki tudi orožje,
eksplozivni material in denar dobivali iz
Srbije; ali je to res?« je odgovoril mini-
ster: »Da, to je vse resnično!«

Poleg tega prinaša »Politika« in rav-
notako »Vreme« še druge alarmantne ve-
sti, ki so vzbudile veliko zanimanje in
ogorčenje napram Bolgarom, ki tako jav-
no napadajo našo državo. Razburjenje je
tekmo dopoldneva v političnih krogih pri-
šlo tako do vrhunca, da se je začelo go-
voriti o oboroženem nastopu Grške, Ro-
munije in naše države. Popoldne je prišel
od bolgarske brzojavne agencije brzojav,
ki kaže, da so bile te vesti prezgodnje in
da niso popolnoma resnične.

Brzojav se glasi tako-le: »Sofija, 24.
aprila. Bolgarska brzojavna agencija. Poro-
čila, katera so se Kalfovu pripisovala, da

bi bil angleškim poslancem dejal, da je bil
komunističen upor organiziran s strani so-
sednih držav, je treba kategorično de-
mentirati. Sicer pa niti ena oficijelna bol-
garska oseba ni dala izjave v tem smislu.
Besede notranjega ministra Ruseva so se
nanašale izključno samo na zemljoradni-
ško in komunistično emigracijo v inozem-
stvu.

Z ozirom na ta brzojav se je danes
proti večeru v zunanjem ministrstvu vršila
kratka konferenca, po kateri se je čas-
nikarjem izjavilo, da je smatrali spor z
Bolgarijo kot likvidiran in da ni pričako-
vati nobenih nadaljnjih diplomatskih niti
kakih drugih korakov. Vsekakor pa bo
končna odločitev v tem vprašanju padla
jutri po vrnitvi Nikole Pašića. (Tako je
poravnani spor, ki je sploh izgledal tako
kakor vihar in kozarcu vode. — Opomba
uredništva.)

Belgrad, 24. aprila. (Izv.) V posled-
njih dogodkih so se največkrat imenovali
bolgarski emigranti, ki se nahajajo v naši
državi. Večkrat smo opozorili na škodljivo
delovanje teh emigrantov, ki ni škodljivo
samo ugledu lastne države, ampak tudi
naše. Zdi se, da so do tega prepričanja
prišli tudi bolgarski odločilni krogi. Ka-
kor smo izvedeli iz popolnoma zanesljivega
vira, bodo po sklepu vlade vsi emigran-
ti, ki se nahajajo v Nišu, Caribrodu in dru-
gih mestih blizu bolgarske meje, internirani
in premeščeni v kraje v notranjosti
države, da bi bili čimbolj oddaljeni od
meje bolgarske države in da bi jim bilo
onemogočeno vse revolucionarno delova-
nje in rovarjenje proti Bolgarski.

BOLGARSKI DOKUMENTI.

London, 24. aprila. (Izv.) Glasilo de-
lavlske stranke »Daily Herald« trdi z ab-
solutno gotovostjo, da je glavni dokument,
s katerim hoče bolgarska vlada dokazati
zvezo bolgarskih revolucionarjev z Mo-
skvo, falzifikat, narejen v Berlinu. Navo-
dilo, po katerem naj bi izbruhnila revolu-
cija v Bolgariji 15. aprila, je tiskano na
formularju, ki je bil narejen na Poljskem.
»Daily Herald« objavlja tudi faksimil fal-
zifikata, ki ga je bil berlinski komunistični
list »Die rote Fahne« razkrinkal že dne
24. marca t. l. V falzifikatu se omenja
»sekcija za vnanje zadeve«. Taka sekcija
pa ne obstoja.

**ROMUNSKA VLADA SOLIDARNA
Z BOLGARSKO.**

Bukarešta, 24. aprila. (Izv.) Romun-
ska vlada je izrekla svojo popolno soli-
darnost z bolgarsko vlado. Smatra pa za
umestno, da bolgarska vlada dogodke v
Bolgariji velesilam natančno pojasni. Do-
kler bolgarska vlada tega ne stori, bo
ostala romunska vlada popolnoma ne-
vtralna.

**BOLGARSKI DIJAKI IZ BERLINA
IZGNANI.**

Berlin, 24. aprila. (Izv.) Policija je 32
komunizma osumljenih dijakov iz Berlina
in Nemčije izgnala.

o stanovanjskem zakonu. Najpreje je pri-
povedoval o težavah, na katere je dosedaj
nalletela vlada pri tem, da bi pomagala dr-
žavo izveliči iz velike stanovanjske bede
in krize, v kateri se nahajamo. Priznal je,
da je naša država v tem pogledu ena od
držav, katerih stanovanjska kriza je zelo
velika. Nadalje je dejal, da je vlada s tem
zakonom prišla pred skupščino radi tega,
ker ni drugega izhoda našla. Ta zakon iz-
vršuje zakonsko presijo nad lastniki hiš,
na drugi strani jim pa daje več svobode,
ker lahko svobodno razpolagajo s prostori,
ki so namenjeni za trgovske in javne

lokale, drugič radi tega, ker je vprašanje
onih, ki uživajo dobrobit zakona, dovolj
jasno rešeno. V zakonu je precizirano, ka-
tere osebe so materijelno slabše, da jih
zakon štiti pri oddaji stanovanj, in katere
niso. Ravno tako je rešeno vprašanje pod-
najemnikov. Odslej se ne bo smelo dogo-
diti, da bi nekatere stranke oddajale po
več sob, temveč samo po eno. V splošnem
je minister izjavil, da je pripravljen pri
specialni debati sprejeti predloge, ki gre-
do za tem, da se zakon izboljša.

Za njim so govorili nekateri poslanci,
ki so se večinoma izjavili proti predlože-
nemu zakonskemu načrtu, češ da v seda-
nji obliki ni sprejemljiv in ne rešuje niti
stanovanjske krize niti ne štiti dovolj ne
ene ne druge strani.

Nato je bila generalna debata zaklju-
čena. Jutri bo glasovanje v načelu, nakar
se bo pričela specialna debata.

VRNITEV KRALJA IN PAŠIČA.

Belgrad, 24. aprila. (Izv.) Dva dni
1. uri se je kralj vrnil s kraljico iz Saraje-
va. Jutri dopoldne se bo vrnil s svojega
kratkega oddiha ministrski predsednik Ni-
kola Pašić. Z ozirom na to je pričakovati
živahnejšega razvoja političnega življenja.

**KONFERENCA RADICEVSKIH
POSILANCEV.**

Zagreb, 24. aprila. (Izv.) Jutri se bo
vršila konferenca poslancev HSS, ki so pri-
šli v Zagreb. Ker večina poslancev ni pri-
šla, se bo seja seljač. kluba vršila v Bel-
gradu. Pavle Radić je o odnošajih radika-
lov napram HSS izjavil vašemu dopisniku:
»Od nas zahtevajo dela. Kaj pa moremo
delati v opoziciji in vrh tega še pod obzno-
no. Vlada lahko dela, mi v opoziciji pa mo-
remo dati samo izjave.« — Na jutrišnji
konferenci poslancev bodo razpravljali o
vprašanju daljnega zadržanja HSS v narod-
ni skupščini.

**ZA ENOTNO STRANKO BLOKA SPO-
RAZUMA.**

Sarajevo, 24. aprila. (Izv.) V »Prav-
di« pletira na uvodnem mestu poslanec
muslimanske organizacije Hadžikadić za
to, da se vse stranke bloka narodnega
sporazuma formalno proglašajo za eno stran-
ko, ker imajo stvarno skupen program.
Na ta način se bo izognilo poskusom radi-
kalne stranke, da izkoristi posamezne
stranke bloka v svojo korist.

Pogajanja z Grško.

Belgrad, 24. aprila. (Izv.) Danes do-
poldne je prispela semkaj grška delega-
cija. Popoldne je delegacija obiskala dr.
Ninčiča in se mu predstavila. V ponedel-
jek se bodo pričela pogajanja.

Kakor znano, smo staro pogodbo o
zaveznitvu med našo državo in Grčijo iz
leta 1913. odpovedali mi, ker pogodba ni
odgovarjala povojnim razmeram in pa
največ radi tega, ker za časa svetovne
vojne od strani Grkov ni bila izpolnjena.
Pri sedanjih pogajanjih nastane vprašanje,
v kaki smeri in v kakem obsegu se bo
sklenila nova pogodba, ali bo samo obi-
čajna prijateljska pogodba med dvema
državama ali pa vojno defenzivna in vojno
ofenzivna pogodba. To so vprašanja, ki so
jih v poslednjih dneh pretresali v zuna-
njem ministrstvu, vendar ni o tem bilo
mogoče dobiti iz razumljivih vzrokov no-
benih podrobnosti. Mi smo v boljšem po-
ložaju z ozirom na to, ker smo staro po-
godbo odpovedali, in leži sedaj na Grčiji,
da prva predlaga, kako zvezo želi, nato
bomo šele mi formulirali svoje stališče.

Z ozirom na razne govornice, ki so se
širile po listih o vstopu Grčije v malo
antanto, se misli, da so radi tega ta po-
gajanja zelo važna. Vendar pa sodeč po
razpoloženju tukajšnjih diplomatskih kro-
gov ne bo šla ta pogodba preveč daleč.

BELGRAJSKI TEHNIKI NA DUNAJU.

Dunaj, 24. aprila. (Izv.) Včeraj po-
poldne je prišlo pod vodstvom profesor-
jev 24 dijakov belgrajske tehnične fakul-
tete. Ogledali so si razne naprave. Nocoj
so se na povabilo naučnega ministrstva
udeležili predstave »Carmen« v opernem
gledališču.

Francija.

HERRIOT PREDSEDNIK PARLAMENTA.

Pariz, 24. aprila. (Izv.) Herriot je večeraj prevzel predsedstvo parlamenta. V svojem nastopnem govoru je izjavil, da on osebno ostane sicer čistega političnega prepričanja kot prej, da pa bo znal varovati kot predsednik svobodo vsakega prepričanja.

ZAUPNICA FRANCOSKI VLADI.

Pariz, 24. aprila. (Izv.) Poslanska zbornica je s 330 proti 204 glasovom izrazila zaupnico vladi.

POLITIČNA NASPROTJA V FRANCIJI.

Pariz, 24. aprila. (Izv.) Na nekem shodu nacionalistov je prišlo do hudega spopada med komunisti in nacionalisti. Komunisti so streljali. Ubite so tri osebe, več je ranjenih.

FRANCOSKA VLADA IN SENAT.

Pariz, 24. aprila. (Izv.) Republikanska zveza v senatu je pod predsedstvom Milleranda sklenila, da ne bo takoj nastopila proti novi vladi, ampak bo počakala. Z ozirom na ta sklep v senatu ne bo prišlo do velike politične razprave. Senat bo bržkone kmalu odgodil svoje seje, ker se bližajo občinske volitve, na katerih je velik del senatorjev zelo zainteresiran. Med senatorji jih je namreč 107 županov.

MILLERAND SE GIBLJE.

Pariz, 24. aprila. (Izv.) Predsednik senatne komisije za vnanjo politiko Roux je odstopil. Na njegovo mesto bo izvoljen Millerand.

ZOB ZA ZOB.

Pariz, 24. aprila. (Izv.) Poincaré je nameraval, kakor hitro je zvedel za vstop Caillauxa v vlado, vlado interpelirati o procesu Caillauxovem. Kakor hitro se je to zvedelo, je Poincaré obiskal Poincaréja in mu povedal, da bo dovolil tudi socializmom interpelirati vlado o vojni krivdi Poincaréja. Vsled te grožnje je Poincaré od svoje interpelacije odstopil.

BELGIJSKI SOCIALISTI NE GREDO V VLADO.

Bruselj, 24. aprila. (Izv.) Socialistični kongres je s 413 proti 73 glasovom sklenil, da socialistični zastopniki ne vstopijo v vlado.

Bruselj, 24. aprila. (Izv.) Vandervelde je kralju vrnil mandat za sestavo nove vlade.

ZNIZANJE OBRETNOSTI MERE V AVSTRIJI.

Dunaj, 24. aprila. (Izv.) Avstrijska narodna banka je znižala obrestno mero od 13 na 11 odstotkov.

SREDNJEVROPSKA GOSPODARSKA KONFERENCA.

Ženeva, 24. aprila. (Izv.) Gospodarski odsek Društva narodov je z odobrenjem sveta Društva narodov sklenil povabiti na razpravo o gospodarski obnovi Srednje Evrope tudi zastopnike avstrijske, jugoslovanske in mažarske vlade. Razprave se prično 26. maja in se bodo vodile pod naslovom »Odprava omejitev pri izvozu in uvozu.« Akcija ima namen Avstriji omogočiti njen gospodarski razmah.

Politične vesti.

+ Agrarna reforma in veleposestva. Glasilo gospoda kraljevega ministra za šume in rude je začelo divjo gonjo proti ljubljanskemu vladiki, od katerega ne zahteva nič manj, nego to, da naj razdeli škofjška — svojih itak nima — posestva kajpada predvsem za tiste, ki odkladajo svojo bolečino v umazano »Jutrovo« posodo. V Sloveniji imamo nebroj veleposestev od Windischgrätzovih, Auerspergovih i. dr. pa do onih, kojih beati possidentes so razne napredne korifeje. Čakajte no, za ljudski blagor < skrbeti gospodje okrog »Jutra«! Bomo pa še mi povedali prav lep primer, kako se veleposestva ne le ne razdeljujejo, temveč celo združujejo. Ob romantično dvigajočih se bregovih gorske rečice Kokre do strmih višin Storžiča in sosedov mu nasproti Grintovca in Kočne tja do Jezerskega so ogromni kompleksni gozdovi z lovišči. Posebno znanih je dvojje posestev: pokojnega Gilberta Fuchsa, in do zadnjega pod sekvestrom stoječe veleposestvo Lammesano. Fuchsovo posestvo z vsemi pritlikinami, žagami in premičninami je že pred časom kupil znani škofjeloški sokolski nazdar in Žerjavov priganjač pri volitvah, lesni trgovec Dolenc. Danes pa čivkajo že vrabci od Kranja po Kokrski dolini do Jezerskega, da je tudi že Lammesano veleposestvo prešlo v roke tega denarnega mogotca. Zakaj? Kako? Kaj je s sekvestrom? Itd. Konstatiramo, da je bil imenovan lesni trovec pri zadnjih volitvah najstrastnejši agitator za Žerjavovo Sedesarijo. Vsi delavci so morali voliti Žerjava, sicer bi jih bili neusmiljeno poglani. Ali je morda plačilo za to vneto, da ne igra sekvester pri nakupu tega veleposestva nikake vloge? Ali pa bo morda sedaj Dolenc šel in razdelil zemljo in gozdove med uboge delavce in ubogo drugo ljudstvo ondotnih krajev? Po »Jutrovi« logiki vsekako! — Ej, šume, šume... Od Središča, Čakovca, pa do prekmursko-madžarske meje so ogromna posestva z gozdovi madžarskih posestnikov — magnatov. Po enem teh ogromnih kompleksov je stegnil svojo roko nek konzorcij, a iz njega moli debela pest — Radeta Pašića. Ali bodo tudi ti razdelili zemljo in gozdove med »ubogo ljudstvo«? Na tisoče oral je združil Žerjavov Dolenc; na tisoče jih drži v železnih pesteh Rade Pašić & Comp. A ni ga moralista iz Jutrove dežele, ki bi se zgražal nad tem! Ali je kaj razlike med škofjškimi in temi posestvi? O pač! Dohodki od prvih se porabljajo za najpotrebnejše in najplemenitejše namene; dohodki od drugih pa polnijo lastne žepce. Delavci prejemaajo za izkoriščanje le miloščine v obliki plač za svoje krvave žulje. A naposled: Kaj pa z državnimi veleposestvi? Ali ne spadajo koncem koncev ta ravnotalfo pod agrarno reformo? Menite, da bi naš

SEJE!

Skodelica „OVOMALTINE“ za zajutrek vzdržuje telo sveže in duh sposoben za koncentracijo!

Dobiva se povsod v škafličicah po

100 gr	Din 18'50
250 gr	Din 36'25
500 gr	Din 63'25

KAVANERDOPERN

OVOMALTINE

Bohinjec ne imel rad toliko lastne zemlje, da bi smel ondi pasti par repov? Saj danes se ne sme v državnih gozdovih pasti niti ena koza! Pojdite licemerski prijatelji — ne ljudstva, temveč velekapitalistov, pod merik „ne hodite na svitlo pod luč božjega solnca! Če boste pa še bolj drezali, bomo še bolj razkrinkali vašo ljubezen do — pri-goljufanih milijonov. Ljudstvo bo pa treba poučiti, da je še veliko zemlje in gozdov na razpolago, ki pa jih nima v posesti ljubljanski škof, ampak prijatelji ministra za šume Žerjava!

+ »Vreme« o dogodkih v Bolgariji. O dogodkih v Bolgariji piše »Vreme« na uvodnem mestu med drugimi: »Ne spuščamo se v razpravo o tem, če je treba gledati v dogodkih v Sofiji prst Moskve ali pa boljševe načrte. Na to naj odgovarjajo bolgarska vlada in bolgarski komunisti. Tudi Moskva sama lahko reče kako besedo, če smatra to za potrebno. Naj pripomnimo le to, da so slične metode medsebojnih krvavih političnih obračunov v Bolgariji znatno starejše kakor boljševiski režim. Politična zgodovina Bolgarije daje dovolj zgledov, ki bi lahko služili tudi boljševiskom za vzor...

+ Volivna matematika za nemške volitve. Berlinski list »B. Z. am Mittag« računi, koliko glasov bo dobil pri volitvah 26. aprila Marx, koliko pa Hindenburg. Opira se na volitve 29. marca in dobi, upoštevajoč vse okoliščine, za Marxa okoli 14 milijonov glasov, za Hindenburga pa 11.4. V nadaljnjih računih pravi, da se bo od tistih, ki zadnjič niso volili, izreklo več za Hindenburga kakor za Marxa; če jih bo namreč vsaj nekaj prišlo volit, kar je zelo verjetno. Končni račun: Marx 14.260.000 glasov, Hindenburg 12.450.000, komunist Thaelmann 1.300.000. Po tem računu bo dobil Marx več glasov kakor Hindenburg in Thaelmann skupaj.

Dopisi.

Vič. Dne 22. t. m. se je vršila javna občinska seja. Poleg drugih točk je bila na dnevnem redu tudi prošnja društva za zgradbo in vzdrževanje sokolskega doma na Viču za brezobrestno posojilo. Čeprav ni bila velika svota dovoljena, se nam vendar čudno zdi, da občina posojuje denar brezobrestno, ker ga bo v najkrajšem času sama zelo potrebovala, kar je povdaril tudi predsednik kluba občinskih odbornikov SLS ter izjavil, da bo klub SLS proti temu posojilu. Odbornik gospodarske stranke (JDS) g. Borštnik je utemeljeval prošnjo za brezobrestno posojilo tudi s tem, da bo Sokolski dom v prid in korist celi občini in da ima v Sokolski dom vstop vsak občan! Predlog je bil s pomočjo delavskega kluba sprejet. Poročilo električnega odseka je brez posebnih novic ter je vprašanje elektrifikacije viške občine še vedno nesigurno. Nabavi se tudi voz za škropljenje cest ter se naj občina obrne na mestno občino za odkup voz, ki jih mestna občina sedaj ne rabi. Ukaz okr. glavarstva, da mora občina nabaviti voz za prevažanje mrhovine, je po mnenju celokupnega odbora nepotreben ter naj se v tem smislu odgovori. Pri slučajnostih se je poleg drugega predlagalo iz kluba SLS, da naj se zida za občinske reveže ubožna hiša. Predlog se odstopi socialnemu odseku, ki naj o stvari razmotriva. Odbor je sklenil na predlog prizadetih posestnikov zapreti stezo, ki vodi iz

ceste na Brdo proti Robežniku na Vič. Proti temu sklepu je dopustna pritožba v teku 14 dni. Steza se je mnogo uporabljala tudi od Ljubljancev, ki v letnem času zahajajo na Vič.

Vransko. Obrtna zadruga oblačilni strok na Vranskem je poklonila gospodu Antonu Ottenschlöglerju, sedlarskem mojstru na Vranskem v nedeljo dne 19. t. m. častno diplomu ob navzočnosti gospoda župana in občinskih odbornikov kakor tudi zadržanih članov. Ob tej priliki se mu je predsednik J. Virjent v imenu novo ustanovljene zadruga zahvalil za njegovo nesebično nad 37 letno delovanje na obrtno zadržnem polju. Kot predsedniku prejšnje kolektivne zadruga mu je tudi gospod župan v izbranih besedah čestital v imenu občine. Omenjeni t. v. r. je bil eden izmed prvih obrtnikov vranskega sodnega okraja, ki se je zavedal svojih stanovskih dolžnosti in deloval namorno v procvit obrtništva. Ob tej priliki se je spomnila zadruga tudi marljivega zaupnika g. Pikla iz Braslovca in mu izrekla najtoplejšo zahvalo za zvesto sotrudištvo.

Cerkveni vestnik.

c Papeževa maša za romarje v cerkvi sv. Petra. Dne 23. t. m. je imel sv. oče Pij XI. sv. mašo za romarje v cerkvi sv. Petra. Sv. maša je bila naznanjena za 8. uro jutraj; ob 5. jutraj je čakalo na trgu pred cerkvijo že na tisoče romarjev, da cerkev odpro. Sv. oče je prišel ob pol 8. — Do 20. aprila je dospelo v Rim 95 romarskih skupin iz italijanskih pokrajin in 63 iz inozemstva, skupaj 40.987 oseb.

c Mednarodni tomistovski kongres je bil v dnevih od 15. do 20. aprila v Rimu. Pobudo zanj je dal sveti oče. Razpravljali so o problemih spoznavne teorije, metafizike, o vprašanjih naravne filozofije in izkustvenega duševstva. Kakor poročajo graški listi, sta bila na kongres povabljeni graška profesorja Miheleš in Ude. Ude je referiral o descendenčni teoriji, o postanku človeka in o načelu vzročnosti po naukih sv. Tomaža Akvinca.

Orlovski vestnik.

Št. Vid nad Ljubljano. Naša orlovska srenja priredi prvo majniško nedeljo (3. V.) priljubljeno celodnevno majniško proslavo na Šmarni gori. Zberemo se po dohodu vlakov ob 7 na kolodvoru in odkorakamo na goro: tam bo sv. maša in tabor. Popoldne pa pokažejo svojo spretnost naši Orli in Orlice v Taenu. Cel dan sodeluje jeseniška godba. Dovoljena je polovična vožnja na železnici. Vsakdo naj prihrani vozni listek, poleg tega pa dobi v Taenu pri telovadišču izkaznico, ki potrjuje poset prireditve. Vsi na majniško proslavo šentviškega orlovstva! — Bog živi!

»Orliški krožek« na Viču priredi v nedeljo dne 26. aprila 1925 ob pol 8 zvečer svojo prvo orliško telovadno akademijo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Dijaški vestnik.

Jug. kat. akad. društvo Danica v Ljubljani priredi v ponedeljek, 27. aprila v dvorani Akademskega doma zvečer ob 8. uri (začne se torej točno ob četrni na devet!) diskusijski sestanek. Predava g. F. S. Finžgar o »Vzgoji volje«. Udeležba je za Danicarje obvezna, člani bratskih društev in gg. starsešine iskreno vabljeni.

Dr. Jehart:

Kako se dandanes potuje po Palestini.

Jeruzalem, 11. aprila 1925.

Od 5. marca pa do danes sem križem preromal Palestino, peš, na avtomobilu in z železnico, na konju in oslu, a Bersabea usque Dan, — mutatis mutandis, ker sem odspodaj začel. Mnogo sem videl, to je res, pa tudi mnogo neprijetnega doživljal in marsikatero šolnino plačal, ker mi ni bil na razpolago dragi dragoman.

Da prihranim šolnino tistim, ki bodo prišli za menoj, hočem popisati prometna sredstva, ki so dandanes popotniku in romarju v Palestini na razpolago.

Uvodoma omenim, da so se prometne razmere tod po vojni silno izpremenile. Naši stari jeruzalemski romarji bi nevezljivo — in morebiti tudi nevoljno — majali z glavjo, če bi gledali vrvenje avtomobilov in poslušali njihov hruštenje in ropotanje na cestah, ki prihajajo v Jeruzalem. Tihi svetopisemski osliček se je skromno stisnil ob steno, na voz skoraj noben človek več ne sede, mesto njih pa gromijo in tulijo stoteri in stoteri avtomobili po visokih planotah Judeje, drčijo po bliskovito dolgi Mrtvem morju, hitijo po dolinah Samarije in po hribovju galejskem, se vsiljivo mešajo v tiho, zbrano opazovanje in premišljevanje učenjaka in romarja, — pa so kljub vsemu dandanes najhitrejšje in najcenejše sredstvo za obiskovanje svetopisemskih krajev. Vmes pa se oglašajo piskanje lokomotive, ki je že pridrila do Jakobovega studenca v starodavnem Sihemu in sili že tudi ob Jordanu navzdol k Mrtvem morju. — Pa začnimo z metodičnim popisom!

1. Železnice.

Pred vojno je poznala Palestina le dve progi: Jafa — Jeruzalem in ozkotirno progo Haifa — Samak — Damask. Obe sta našim romarjem večalimani znani, zato ju ne bom popisoval.

Med vojno so začeli tudi z drugimi progami. Strategična potreba jih je rodila. Nemško-turška-avstrijska vojska je za svoj napad na Sueski kanal potrebovala v palestinskem ozadju železnico, Angleži pa so tudi potrebovali zvezo z Egiptom, ko so leta 1917. in 1918. prodirali po Palestini za umikajočo se vojsko centralnih zaveznikov.

Iz teh strategičnih prog so nastale današnje nove železnice. V celem šteje danes Palestina tele proge:

1. Glavno progo Kantara — Est — Lydda — Haifa.

2. Glavno progo Jafa — Lydda — Jeruzalem.

3. Ozkotirne proge: Haifa — Samak — Damask; Tulkarem (ob progi Lydda — Haifa) — Nablus; Nablus — Afule (ob progi Haifa — Samak).

4. Progo Rafa (ob progi Kantara — Gaza) — Berseba.

Kantara — Est je izhodna postaja ob Sueskem kanalu. Onstran kanala leži Kantara — West, postaja na progi Kairo — Ismailije — Port Said. Mostu čez kanal ni. Promet oskrbuje ferry boat, železen brod z motornim pogonom. Prehod čez Kanal (iz Afrike v Azijo!), razkladanje in nakladanje prtljage itd., vse to je precej zamuden in dolgočasen posel. Morebiti bodo sčasoma le napravili most čez kanal. Zveza Kairo — Jeruzalem je pač šele v povojih.

Na progi Kantara — Est — Haifa vozi dnevno le den (ekspresni) vlak. V Kan-

tari ima zvezo z vlakom Kairo — Port Said, v Lyddi pa z vlakom Jafa — Jeruzalem. Le spalni in jedilni voz se peljeta naravnost v Jeruzalem.

Na progi Jafa — Jeruzalem vozijo dnevno trije vlaki v vsaki smeri, na progi Haifa — Damask pa le trikrat na teden po en vlak, v ponedeljek, sredo in petek. Iz Haife v Nablus vozi čez Tulkarem vsak tork in vsako soboto po en vlak v obeh smereh. Iz Gaze čez Rafo v Bersebo pa trikrat na teden. Že iz tega vidite, da te postranske proge za turistovski promet ne pridejo v poštev. Hitreje in ceneje se potuje v te kraje z avtom.

Kako torej prideš dandanes najhitreje v Jeruzalem?

Ker si boš spotoma gotovo ogledal tudi Egipt in ker je izkrcavanje v Jafi neprijetno zaradi nevarnih podvodnih skal in čeri, si boš izbral progo Aleksandrija — Kairo — Kantara — Jeruzalem.

Iz Aleksandrije vozi v Kairo nešteto vlakov. Vožnja stane v II. razr. 70 piastrov (piaster je danes vreden okroglo 3 dinarje, morebiti še nekaj manj). Funt šteje sto piastrov.

V Kairu dobiš za 274 piastrov listek II. razreda naravnost v Jeruzalem. Zvečer ob 18. uri sedeš v ekspres, pa si ob 21.25 v Kantari-West. Tam te najprej v egiptovski carinarni pregledajo do mozga in kosti ter te z vsemi potniki in z vso prtljago vred zgnečijo v ferry boat in v petih minutah si v Aziji.

Nato te ženejo v palestinsko carinarno in te vnovič pregledajo do mozga in kosti, ti vzamejo potni list, ga vsestranski pregledajo, ga prepisejo, te vprašajo (angleški!), kako se piše tvoj oče, kje si doma, odkod potuješ, koliko denarja imaš — kolika indiskretnost, pomislite! — Naj-

manj 50 funtov moraš namreč imeti, če hočeš v obljubljeno deželo. Nato te z rumenim listkom spustijo mimo vojakov z nasajenimi bajoneti ven na peron. Naši obmejni organi so ovčice proti tem ljudem —!!

In tam zunaj leži v temni noči, ali pa tudi v luninem svitu, pred teboj neizmerna puščava in sredi nje dremlje puščavski ekspres s svojimi belimi vozovi in čudno majhnimi okni, ki so zelo praktična, ker ne propuščajo prahu in peska, — kljub temu pa sili prah in pesek skozi vsako špranjo in pri nagli vožnji kmalu pokrije tebe, sedeže in prtljago s sivkasto odejo.

Dobro poldrugo uro je treba čakati, ne vem zakaj. Točno ob 0.01 (minuto po polnoči) se ekspres premakne in kmalu brzi s teboj in z vsemi drugimi spečimi potniki po puščavi mimo zgodovinskih imen El-Aris, Rafa, Gaza, Askalon, Esdva (Azotus!), Jebua'a (Jamnia) v Lyddo (Ludd pravijo dandanes). Tu je treba prestopiti.

Z utripajočim srcem sedeš v jeruzalemski vlak in nepotrpežljivo čakaš, kdaj te potegne po svetopisemski dolini Sorek (Debbora, Samson!) »gori« v Sveto mesto. Ob 6.57 se odpelješ, ob 9.10 si na jeruzalemskem kolodvoru. Sion je prvi, ki te pozdravi.

Za povratek v Egipt si boš izbral vlak, ki odhaja iz Jeruzalema ob 8.28, boš ob 10.35 v Lyddo prestopil na egiptovski ekspres in prideš ob 17.30 v Kantaro. Ob 22.15, torej še isti dan, si v Kairu. (Dalje sledi.)

Legitimacije za polovič. vožnjo

na ZAGREBSKI VELESEJ se dobe pri Tourist-Office, palača Ljubljanske kreditne banke. 2722

skem stolčku, predstavitelja edinega samostojnega demokratskega poslanca dr. Pivka, oziroma še bolj točno povedano, predstavitelja zaslepljene, maloštevilne, nedemokratske stranke in Sloveniji! S klicem »Slovenija je bogata« sta nedavno v narodni skupščini glasovala za vsa stara in nova davčna bremena, češ da sta širokopotezna, kar poznata poleg Slovenije tudi druge.

Savinjčani, krivda glede vseli neznanskih bremen in tugi glede dohodnine, leži na onih, ki so vsa leta po prevratu do danes slepo in brez vsake kritike glasovali za vsako davčno breme, in to so samostojni demokrati in prejšnji samostojneži. Resnici na ljubo povedano, g. Pucelj za zadnje dvanajstine ni glasoval.

Davkoplačevalci, dokler sedanji finančni zakoni ne bodo spremenjeni, ni druge pomoči kakor boriti se s pomočjo vseh dopuščenih zakonitih sredstev.

Sedaj predpisana dohodnina, ki najtežje zadeva Savinjsko dolino, je ona za leto 1924. na podlagi podatkov iz leta 1923. To leto je bilo precej dobro, zato je tudi odmerjena dohodnina visoka. Toda kje je že izkupiček za hmelj iz leta 1923., lanskega hmelja pa kmetovalec po večini še ni mogel vnovečiti.

Proti odmeri dohodnine (plačilnemu nalogu) je do konca t. m. vsakomur dopustno vložiti priziv na davčno oblast. Vprašanje pa je, ali bo imel priziv uspeh ali ne.

Vsakdo si naj poprej pogleda pri davčni oblasti odmerilno podlago, ta se da vsakemu davkoplačevalcu v vpogled. Če se množina hmelja, prodajna cena in pridelovalni stroški strinjajo, potem priziv ne bi imel uspeha. Če pa prizidej lahko nasprotno dokaže, naj vložijo do konca t. m. priziv, ki bo imel uspeh.

Po predpisih lahko davčni uradi n. pr. dohodnino za leto 1925. (kateri služijo za podlago podatki iz leta 1924.) že tekom leta 1925. izterjujejo na račun, dasi bo ta dohodnina končno odmerjena šele jeseni 1925 ali začetkom leta 1926. Leto 1924. je pa bilo vobče slabo, tako da bo dohodnina za leto 1925. predvidoma pri končni odmeri v zelo mnogih slučajih sploh odpadla. To bi pa ne imelo posebnega pomena, ko bi se dohodnina kakor omenjeno že tekom leta 1925. vnaprej na račun pobiralo.

Poslanec dr. Hodžar je tozadevno najprej takoj interveniral pri davčni oblasti in pojasnil celoten položaj. Zagotovilo se mu je, da se bo takoj dal davčnim uradom nalog, da tekom leta 1925. dohodnina za leto 1925. vnaprej na račun ne izterjujejo, marveč da počakajo končne odmere od strani davčne oblasti. To se tiče predvsem hmeljarjev, odobriti pa mora ta odlok finančni delegacija v Ljubljani. Tak odlok davčne oblasti se je v resnici tudi izdal in to že pred protestnim shodom v Zalcu.

Kar se tiče sedaj že odmerjene in predpisane dohodnine za leto 1924. (na podlagi podatkov iz leta 1923.) pa so poslanci dr. Hodžarju pri davčni oblasti zagotovili, da bodo predlagali finančni delegaciji, da se lahko davkoplačevalcem na njihovo prošnjo plačilo te dohodnine odloži do jeseni 1925. Tudi to se tiče predvsem hmeljarjev, ki so ravno tako ko drugi davkoplačevalci v denarnih stiskah, ker ne morejo lanskega pridelka prodati.

Poslanec dr. Hodžar je nato interveniral še pri finančni delegaciji v Ljubljani. Po razjasnitvi položaja v Savinjski dolini je prejel točno zagotovilo, da se odobri davčnim uradom od strani davčne oblasti že dani nalog, da se glede na slabo letino 1924 dohodnina za leto 1925. tekom tekočega leta na račun ne izterjuje, marveč počaka odmere, ki pa pred koncem leta itak ne more iziti. Ravnotako se je poslancu zagotovilo, da se bo brezdomno ugodilo vložnim prošnjam za odložitev plačila dohodnine za leto 1924. (sedaj predpisane s plačilnimi nalogi) do jeseni, najdalje do 1. nov. 1925. le generalna (brez prošnje splošno za vse) odložitev ni mogoča.

Dela se tudi z vso odločnostjo na to, da se vobče davki, zlasti pa dohodnina, takoj in končno določijo in ne šele nalagajo kakor sedaj za dve leti nazaj, med tem pa delno na račun pobirajo. Naravno je po tolikem času denar iz dohodkov, ki se obdavčijo, že davno šel svojo pot ter se po nepotrebnem davkoplačevalce razburja. Upati je, da bo še tekoče leto tozadevno vpostavljen red.

Kdor je torej mnenja, da mu je sedaj predpisana dohodnina previsoko odmerjena, naj takoj vpogleda pri davčni oblasti odmerilno podlago in vložiti priziv.

Kogar predpisana dohodnina radi prizmanjkanja razpoložljivih sredstev ali drugače hudo zadene, naj vložijo, če je napravil priziv ali ne, prošnjo za odlog plačila do jeseni 1925.

Če bi bil kdo kljub temu od davčnega urada terjan predčasno, naj se zglaš pri davčni oblasti.

Pomniti je tudi, da se je tekom leta 1924. na račun sedaj predpisane dohodnine že gotovo zneske izterjalo na račun. Vsakega posebnika stvar je, da se zglaš pri davčni oblasti, če bi se zahtevalo od njega, da mora kljub temu celoten sedaj mu predpisani znesek plačati. Popolnoma novih hmeljarjev se pa to seveda ne more tikati, ker davčna oblast zanje še ni mogla vedeti.

Prihodnjič še kaj več o tem perečem vprašanju.

Iz Primorske.

p Vstoličenje novega župnika v Barkovljah. Dne 23. t. m. so vstolili v Barkovljah novega župnika don Luigi Salvadorija. To je prvi italijanski župnik v barkovljanski fari. Rojen je bil novi župnik v Trstu leta 1895.; bil je salezijanski gojenec. Semenišče je dovršil v Gorici in bil v mašnika posvečen. Kot kaplan je služil pri sv. Jakobu v Skednju in v mestni bolnišnici v Trstu.

p Otrok pod brzovlakom. Te dni se je pripetil v gorški okolici pretresljiv slučaj. Sredi železniškega tira je sedel dveletni deček Anton Pavlin in se igral. Tedaj je pridrhal tržaški brzovlak. Otrokova mati, ki je delala v bližini, je zavpila in pohitela, da reši dete, a brzovlak jo je prehitel in šel preko otroka. Vsi so odreeneli. Toda ko je brzovlak odhitel — so opazili otroka na istem mestu, kako joče. Brzovlak je dečka samo neznatno ranil na glavi in hrbtu.

Iz Ljubljane.

Iz Jubilej del. Te dni je obhajal štiridesetletnico gospod Josip Pavlič, strojni stavec Jugoslov. tiskarne. Vstopil je 17. aprila leta 1885. v tedanjo Katoliško tiskarno kot tiskarski vajenec. Po dovršeni štiritletni učni dobi je delal v raznih tiskarnah, nad 20 let pa je bil uslužben v našem zavodu, kjer je tudi še danes čil in zdrav. Vrlemu jubilaru kličemo: Še mnogo let!

Iz Služba božja za akademike v franciškanski cerkvi se bo jutri (26. t. m.) zopet začela.

Iz Ljubljanske zlikovci. Paglavstvo, kakršno uganjajo v Ljubljani nekateri nedorasli, napol dorasli, pa tudi odrasli fanti, presega že vse meje. Izjem ne dela včasih celo ženski spol. Niti javna uliti zasebna lastnina — ta že sploh ne! — ni varna pred temi zlikovci. Razbijajo ulične napise in svetilke, ali pa okna zasebnikom. Prevračajo klopi ali rujejo, pulijo in lomijo nasade, cvetice, grmičevje s cvetjem in drevesa v javnih parkih in nasadih ali pa v zasebnih vrtovih. — Najbolj trpe pred tako — res ne moremo reči drugače nego mularijo — železne in žičaste ograje, te pa seveda poglavitno pri gotovih posestvih. Treba je kar pogledati železno ograjo okrog škofijskega posestva pri Sv. Petru ali pa okrog cerkve Sreca Jezusovega, kako so na veliko polomljene in skrivljene konice. Čudno je to tembolj, ker je v bližini žarišče kulture — v Kravji dolini. Ograja okrog nekdanje belgijske vojašnice je intaktna, dasi jo razjeda rja. Čudno. Nepokvarjene vidim ograje ob Bleiweisovi cesti in drugje. Zato moram misliti, da so zlikovcem napoti predvsem le tam, kjer je za njimi kaj »klerikalnega! Zlostno za obzorje in srčno kulturo zlikovcev, bodisi da so iz vrst čevljarjskih vajencev, srednješolcev ali pa akademikov! — Skrajni čas, da se opere Ljubljana tudi tega nekulturnega madeža! Vsa javnost je dolžna delati na to, da se prepreči sleherna poškodba tuje lastnine.

Iz Občinstva. Odbornice »Atene« prično v tekočih dneh z razpečevanjem vstopnic za prireditve »Šah na prostem z živimi figurami«, ki se bo vršila dne 1. majnika ob pol petih popoldne. Naj bi bile naše narodne delavke posred dobrodošle! Namen prireditve je finančna okrepitev društvenih odsekov, zlasti ortopedskega in otroškega igrišča.

Iz Petkov trg ljubljanski je imel poleg običajnega tržnega blaga včeraj po kratkem presledku zopet izdatne množine posnih jestvin. Oklicani so prinesli dosti žab, katere so prodajali po 6 in 5 in kasneje tudi po 3 in 4 krone krak. Izmed domačih rib je nudil trg črnovke, kline, platnice in druge, in sicer po običajnih cenah. Dobile pa so se tudi sveže sardele po 140 kron za kg.

Iz G. Hvala Gorazd nas z ozirom na tozadevno notico v 91. številki našega lista od 24. t. m. prosil, da pojasnimo, da je on res kupil kolo pri tržki Gams v Celju, da ga je pa tudi plačal v celoti, ne pa da je ostal dolžan in pobegnil v Italijo. G. Hvala se nahaja slejkoprej v Ljubljani. Tudi ni res, da bi imel še kake druge dolgoce.

Iz Umrlj so v Ljubljani: Janez Škerjanc, posestnik, 74 let. — Vito Kolar, krojaški pomočnik, 17 let. — Katica Casper, trgovčeva žena, 51 let. — Marija Glavan, posestnica, 54 let. — Frančiška Izanc, šivilja, 77 let.

Iz Zopet predzna tatvina na Vodnikovem trgu. Naš Vodnikov trg je postal res pravi eldorado za predrzne žeparje in tudi druge tatove. Skoro vsak večji tržni dan se pripeti v zadnjem času par žepnih ali drugih tatvin, manjše tatvine pa se deloma niti ne opazijo ali pa se tudi ne prijavijo, ker je marsikdo mnenja, da bo imel samo sitnosti in morda še stroške, nazaj pa itak ne bo ničesar dobil. — Včeraj dopoldne je kupovala neka ženska na mesnem trgu meso. Pri stojnici je bilo precej ljudi. Ko je hotela plačati kupljeno meso, je potegnila iz ročne torbice denarnico, ki pa je bila na njeno veliko presenečenje odprta in — prazna. V njej je imela žena 100 Din.

Iz Polietijske ovadbe. V včerajšnjem policijskem poročilu ni bila objavljena že po daljšem času nobena aretacija. — Tudi ovadb je bilo vložnih samo osem, in sicer radi kaljenja nočnega miru 3, radi pasjega ugriza 2 in pa 8 radi prestopka cestno policijskega reda.

Iz Opozorjamo na današnji oglas »Nov avto-bus Adamčič«.

Vajeniška razstava

v Ljubljani

od 26/4. do 4/5. 1925.

Prosveta.

pr Veliki pevski koncert Zveze slov. pevskih zborov v nedeljo, 3. maja ob treh pop. v Unionu bo najimpozantnejša in tudi najzanimivejša letošnja koncertna prireditev. V posameznih točkah nastopi 15 pevskih zborov iz Ljubljane, Dolenje vasi pri Ribnici, Tacna pod Šmarno goro, Jezice, Kočevja, Kamnika, Trzica, Kranja, Šmartna pri Litiji, Trbovelj, Litije in Maribora. Združeni moški zbori, čez 300 pevcev, zapoje E. Adamičev »Zdravico«, zloženo za ta koncert. Ker se obeta in že prijavlja mnogo gostov iz vse Slovenije, pripravljamo ljubljanski koncertni publiku, da si pravočasno priskrbi vstopnice v Matični knjižarni na Kongresnem trgu.

pr Nagrade za slušatelje angleškega kurza na ljubljanski univerzi. Ljubljanska univerza je bila komaj dve leti stara, ko se je v jeseni leta 1921. sklenilo, ustanoviti na njej lektorat za angleški jezik. Od tedaj se je zanimanje za angleški jezik in angleško literaturo nevedno znatno povzdignilo in krog ljubiteljev in poznavalcev angleškega jezika in angleške literature v Ljubljani se je stalno večal. Razveseljivo dejstvo je, da so se končno tudi v Veliki Britaniji začeli zanimati za napredek angleščine na naši univerzi. V svrhu povečanja zanimanja študija angleščine so trije britanski prijatelji Jugoslavije darovali nagrade za tri najboljše naloge slušateljev, ki posejajo angleški kurz na ljubljanski univerzi. Nagrade znašajo pet funtov, štiri funte, in tri funte tri šilinge (tri guineje), in velikodušni darovalci so Lady Dunedin C. B. E. (rojena Jean Finlay), Lord Strathclyde in profesor Charles Sarolea. Nekateri se gotovo še z veseljem spominjajo obiska Lady Dunedin v aprilu 1922, ki je utrdilo njeno prijateljstvo do Jugoslavije in predvsem do Slovenije. Miss Finlay je bila enazimred žena, ki so se posebno odlikovale za časa vojne. Bila je kot finančni izvedenec pri več mednarodnih komisijah in poleg tega glavni ravnatelj škotskih hranilnic in postala na tem mestu, dokler se ni poročila pred dvema letoma z Lordom Dunedinom, znanim advokatom in državnikom. Baron Lord Strathclyde (Alexander Ure), tudi Skot po rodu, je tudi eden izmed vodilnih juristov britanskega imperija; bil je profesor ustavnega prava in zgodovine na univerzi v Glasgowu, potem glasgowski veliki župan, poslanec v parlamentu in Lordpredsednik vzklicnega sodišča in prvi sodnik za Skotsko, ki razen vzklicnega sodišča lordske zbornice nima nikogar nad seboj. Tretji darovalec je profesor Charles Sarolea, čigar ime je dobro znano v naših krajih. Odlični belgijski učenjak in adoptirani Skot je eden prvih najzvestejših prijateljev Jugoslavije v Veliki Britaniji. Je dober osebni prijatelj predsednika Masaryka in je bil eden najpogostejših delavcev za osvoboditev Slovanov izpod habsburškega jarma. Profesor Sarolea je mnogo potoval in obvlada več jezikov. Ljubljano je obiskal spomladi leta 1922 in je delo, ki ga je do tedaj izvršila mlada univerza, nanj napravilo globok vtis. Z nagrado, ki jo je sedaj daroval, je velikodušno pokazal, da res zna ceniti naše delo. Če postanejo te nagrade stalna ustanova, bodo brezdomno mnogo pripomogle k večji marljivosti za študij angleškega jezika. Pogoji za kompetente se bodo pravočasno objavili.

Narodno gledališče v Ljubljani.

DRAMA:

Začetek ob 20 zvečer.

Sobota, 25. aprila: Ob 5 popoldne ROSMERSHOLM, dijaška predstava pri znižanih cenah. Izven.

Nedelja, 26. aprila: ROKA ROKO UMIVA. Izv.

OPERA:

Začetek ob pol 20 zvečer.

Sobota, 25. aprila: DON PASQUALE. Red A. Nedelja, 26. aprila: AIDA. Gostovanje gdne Zaludove in Zdenka Knittla iz Bratislave. Izven.

Naznanila.

Odbor Ruske Matice priredi v soboto dne 25. aprila v bivši areni Narodnega doma veselico. Čisti dobiček je namenjen Knjižnici Ruske Matice. Začetek ob 20. uri. Vstopnina 5 Din za osebo. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

Krekova mladina Zalog-Spodnji Kašelj vprizori v nedeljo, dne 26. t. m. v Ljudskem domu v D. M. v Polju ob 4. uri popoldne priljubljeno narodno igr »Miklova Zalac«. Vstopnice so v prodaji v prodajalni I. del. konsumnega društva ves dan. — Odbor.

Ljubljanski skavti! V soboto 25. t. m. ob 5. popoldne se vrši za vse odseke obvezen stegov sestanek na realki.

Turistika in sport.

Jadran: Primorje. Jutri se vrši na igrišču Primorja, Dunajska cesta, zanimiva prvenstvena tekma. Tekma prične ob 16.30, ob 15. pa nastopita rezervni moštvi.

Primerje II.: Slovan rez. Danes, v soboto ob 18. igrata obe mladinski moštvi prijateljsko tekmo, ki se vrši na igrišču Primorja.

Kranjska podružnica SPD naznanja, da se je v njenem področju ustanovil amaterski fotografirski odsek, čigar program je: 1. Teoretični in praktični pouk za začetnike. 2. Na prava skupne temnice. 3. Strokovna predavanja. 4. Skupni izleti. 5. Nabava materiala po znižanih cenah. 6. Razstava slik. — Prva seja tega odseka se vrši 28. aprila 1925 ob pol 20. uri v gostilni g. Mavril Mayrja v Kranju (v posebni sobi). Posebna članarina se ne pobirala. Vabljeni so k sestanku prijatelji in prijateljice amater-fotografiranja.

Darovi.

Za ekskurzijski fond akademskega kluba elektrotehnikov, ki pripravlja znanstveno ekskurzijo slušateljev elektrotehniškega oddelka v Italijo, so prispevali: Dr. Vilko Baltić, veliki župan 3000 Din. tovarna A. Westen, Celje 2000 Din. občinski svet Laško 1000 Din. po 500 Din: Tvoronica za dušik d. d. Ruše, And. Jakl, Karlovec, gđc. Rea Elsbacher, zbrala v Laškem 250 Din; Merkantilna banka, Kočevje 250 Din; po 200 Din: Hranilno in posojilno društvo, Ptuj, Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice, Ljubljana, mestna občina Ptuj; po 100 Din: Dragotin Hribar, predsednik Kranjske hranilnice, Ljubljana, Ivan Siška, tovarnar, Ljubljana, Železarna Muta, I. Obrwaldt et Co., Domžale, S. D. Aleksander, Zagreb, F. Heinrichar, Skofja Loka, A. Kajfež, Kočevje, Amerikan Import Company, Maribor; po 50 Din: Ing. A. Rudež, graščak, Ribnica, A. Gorčičar, Mozirje, Svečarna I. Kopar et Co., Ljubljana, Pinter & Lenard, Maribor, Ivan Bogataj, elektrotehn. podjetje, Ljubljana; 25 Din Zveza slov. trgovcev v Celju, »Globus«, tov. konzerv, Vrhnika 100 konzerv v vrednosti 750 Din. Vsem cenjenim darovalcem izrekamo za njihove velikodušne prispevke najtoplejšo zahvalo in prosimo posnemanja. — Odbor ekskurzijskega fonda AKE.

Po svetu.

sv Nov katoliški dnevnik v nemškem jeziku so pričeli izdajati nemški krščanski socialisti v Pragi. Dnevnik se imenuje »Deutsche Presse«. Dosedanji nemški krščanski socialni dnevnik »Volksbote«, ki izhaja v Warnsdorfu, izhaja odlej le dvakrat na teden.

sv Priprave za tečajni polet na Spitsberg. Amundsen poroča listom: »Vse gre lepo izpod rok. En motor je tako dobro montiran, da bomo jutri že lahko začeli s poskusi.« Poročilo je od 22. aprila. — Obe letališči se bosta prvič dvignili v zrak prihodnjo soboto — torej 2. maja. — Samo petminutni polet zadostuje, da vidimo, če je vse v redu. Prave priprave za tečajni polet se začnejo takoj nato, letali bosta imeli popolni tovor; preskusili bomo tudi znanstvene in navigacijske stroje. Odlet in pristan se bosta izvršila pri poskusih zmeraj s snežišč in na snežiščih; pri polnem tovoru je potrebna zaletna dolžina 1000 m, pri delnem pa 300 m. Če bo vreme še nadalje tako ugodno, kakor je sedaj, bomo lahko v treh tednih definitivno odleteli. 24 ur na dan imamo sonce, zrak je ugoden, vse kaže dobro. Ko se bomo odločili, odkod bomo startali, bosta odšli ekspedicijski ladji »Fram« in »Hobby« proti severu, tako daleč, kolikor bo led dopuščal. Aeroplana jima bosta sledila, da bosta lahko napolnila svoje tanke z zalogami bencina na ladjah. Ne vemo še, kako daleč proti severu se je letos led umaknil. Vsi člani ekspedicijske so dobre volje, vadijo se v smučanju, študirajo znanstvene aparate itd.«

sv »Los Angeles« in ne »Los Angeles«. Angel z naglasom na a se v španščini izgovori anhel. Množina se tvori pri španških besedah s črko s, če se dotična beseda konča na vokali: el toro, los toros. Če se pa konča beseda na konsonant, se tvori množina z es: angel, angeles, matador, matadores itd. Los Angeles (mesto in sedaj tudi nekdanji ZR III.) pa izgovarjajo Amerikanci in Angleži po svoje in ne po španško; rečejo: los ejndžiliz, naglas na e.

sv Polet Rim—Tokio—Melbourne. Znamiti italijanski vojaški letalec 35letni markiz Francesco De Pinedo je te dni odletel iz Rima, namenjen, da doseže novi svetovni rekord: Rim—Tokio—Melbourne in nazaj. Pot je dolga 55.540 km in bo preletel Evropo, Indijo, Kitajsko, Japonsko in Avstralijo. Pristal bo 73 krat, a polet bo trajal 318 ur. Spremlja ga motorist Campanelli. De Pinedo letalo je hidroplan, ki je pa zgrajen tako, da more pristati tudi na suhem. Motor premore 450 konjskih sil in more razviti brzino približno 200 km na uro. De Pinedo vozi s seboj vse mogoče potrebščine, med drugim tudi radiobrzozajavno napravo. Vožnja bo stala, ker bo De Pinedo pristajal večinoma le na vodi, samo približno 700.000 lir, dočim je stal polet Rim—Tokio 1. 1920 celih 20 milijonov lir.

sv Umrl je v Celovcu mestni stavbni mojster Karel Flajnik.

sv Poslanica oklofutala urednika. Socialno demokratična deželna poslanka Marija Ducia v Inomestu je prišla te dni s svojim odvetnikom v uredništvo »Tiroler Anzeigerja« in zahtevala, da sprejme list neki njen popravek. Ker je navzoči urednik to odklonil, ga je poslanka oklofutala.

Gospodarstvo.

Kongresi.

... v dobi kongresov. Vsaka stroka, vsak stan ima najmanj enkrat letno kongres tudi v mednarodnem merilu. Velik del kongresov — kar se je zlasti pokazalo pri nas — ne doseže svojega namena, česar pa niso krivi kongresisti, ampak dotični faktorji, na katere kongres apelira.

Tako sta se dosedaj vršila v državi že dva gospodarska kongresa — eden v Zagrebu, drugi v Skoplju. Skopljski kongres je konstatiral, da je izmed vseh resolucij zagrebskega kongresa bila realizirana samo — 1. Tako bo moral tudi letošnji kongres gospodarskih krogov v Sarajevu konstatirati isto. Vendar pa iz vsega tega še ne sledi brezpomembnost kongresov. Kongresi ustvarjajo tesnejše vezi med posameznimi deli države in utirajo pota enotnemu nastopu za interese dotičnega stanu.

Ob priliki otvoritve zagrebskega sejma se vrši dne 26. in 27. t. m. I. kongres vseh trgovskih korporacij države SHS. Namen mu je osnovati centralno trgovskih korporacij za celo državo in rešiti vprašanje obveznega združevanja trgovcev v trgovska združenja.

Drugi važen gospodarski kongres se vrši sredi prihodnjega meseca v Sarajevu. Ta kongres bo obravnaval sledeča vprašanja:

1. Referat o reviziji zakona o prisilni poravnavi izven konkurza (Zagrebska trg. zbornica).

2. Referat o gospodarski zbornici (Belgrajska zbornica).

3. Referat o prometnih razmerah.

4. a) Referat o pravilniku konferenc trgovskih, obrtniških in industrijskih zbornic in gospodarskih zbornic.

4. b) Referat o pravilniku konferenc trgovskih obrtniških in industrijskih zbornic in gospodarskih organizacij.

5. Volitev državnega odbora za mednarodno trgovsko zbornico.

Na mednarodnem polju je omeniti predvsem medparlamentarno konferenco v Rimu, ki je bila ravno te dni zaključena. Vendar pa se o njenem delu ne izplača pisati, ker njeni zaključki za udeležene države niso obvezni.

Letos se tudi vrši v Pragi kongres privatnih trgovskih korporacij iz celega sveta. Program tega kongresa je: internacionalizacija borznih nazivov, izvršljivost borznih razsodb, reforma koledarja in ugotavljanje praznikov, nesolidna konkurenca, vpliv poedinah naredb o živilih na mednarodni promet, unifikacija čekovnega in meničnega prava, edinstveni format in izgled trgovskih pisem.

Ko smo že pri kongresih, ne bo odveč, ako spomnimo merodajne faktorje na mednarodni svilarski kongres v Parizu, ki ga nameravajo prirediti 12. in 13. junija letos ob priliki izložbe dekorativnih umetnosti, kjer bo zastopana tudi naša država.

Že pred vojno sta se vršila v Turinu dva svilarska kongresa (1906 in 1911). Kongres namerava uvesti enoten naziv umetne svile, preiskati mere za izboljšanje kakovosti umetne in naravne svile, ustvariti enotno shemo za carinjenje svile. Na sporedu kongresa je tudi razprava o postopanjih za kontroliranje svojstev, teže in titrov tkanin. Dosedaj so pozvane na kongres sledeče države: Francija, Italija, Nemčija, Švica, Anglija, Češkoslovaška, Avstrija, Belgija, Španija in Poljska.

Uvoz svilenih produktov zavzema v naši zunanji trgovini važno mesto, ker je znašal v letu 1923 154 ton v vrednosti 109 mili-

jonov dinarjev (izvoz 37 ton za 22,6 milijona dinarjev). Izvoz svilenih kokonov je dosegel v letu 1923 130 ton za 34 milijonov Din.

Tu ima naša država priliko polskati kupce za svilo iz svojih tvornic, katere ne more prodati.

g Sejmako poročilo iz Maribora. Na svinjski sejmi dne 17. aprila 1925 se je prijelalo 271 svinj, 5 koz in 2 kozlička, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad Din 62.50—100.7—9 tednov 125—150; 3 do 4 mesece stari 225—325; 5—7 mesece 470 do 560; 8—10 mesecev 720—850; 1 leto 1200—1300; 1 kg žive teže Din 13—14, 1 kg mrtve teže 16.25 do 17.50. Kozliči komad Din 37.50. Prodalo se je 158 komadov.

g Poravnave. O imovini Ludovika Keršiča, trgovca v Ljubljani je uvedeno poravnalno postopanje, ravnotako o imovini Rudolfa Anderliča, trgovca iz Ormoža.

g Konkursi. O imovini sledečih tvrdk je razglašen konkurz: Nika Zipserjeva, trgovka v Zalečah; »Goban«, družba z o. z. v Ljubljani; Vinko Hmelak, trgovec v Mariboru.

g Potrditev prisilne poravnave izven konkurza. Potrjuje se poravnava, sklenjena med dolžnikom Francetom Klančnikom, posestnikom in trgovcem z lesom v Šmartnem ob Paki in upniki za 30 odst. kvoto njih terjatev na glavnici, obrestih in stroških do otvoritve poravnalnega postopanja t. j. do 0. I. 1925 in sicer 10 odst. te kvote plačljivih do 1. IV. 1925, 15 odst. 1. V. 1925, ostalih 5 odst. pa do 1. VI. 1925.

g Občni zbori. »Triglav« tovarna hranil v Šmarci pri Kamniku (izredni) 9. maja 1925. »Tekstilna« tovarna sukna d. d. v Kočevju 10. maja 1925; Združene papirnice Vevče, Gorice in Medvode, d. d. v Ljubljani 16. maja 1925.

g Vprašanje carinske tarife. Po vesteh o proračunskih dvanajstinah je stopilo vprašanje nove carinske tarife: Z zakonom o proračunskih dvanajstinah je stopila vprašanje carinske tarife na dnevni red. Pristojna ministrstva razpravljajo predvsem o razpisu 61.602-920, katerega nameravajo času odgovarjajoče izpremeniti. Z ozirom na mnogoštevilna ugriranja za uvedbo carinske tarife, ki je bila že lani izdelana, bo tarifo vlada še enkrat revidirala in sicer popolnoma. Delo na reviziji se bo začelo takoj!

g Naša reparacijska kvota za maj. Reparacijska komisija je obvestila našo vlado, da znaša reparacijska kvota za našo državo za mesec maj t. l. 2.631.000 zlatih mark. Radi razdelitve te vsote se je vršila konferenca zastopnikov vseh zainteresiranih ministrstev.

g Češkoslovaški izvoz v mesecu marcu letos. V mesecu marcu letos je Češkoslovaška izvozila za 1705 milijonov Kč svojih produktov napram 1517 milijonom Kč. Porast je znaten tudi z ozirom na mesec marec lani. Glavni izvozni predmeti so bile v marcu letos tekstilije (v vrednosti 547 milijonov Kč) potem sladkor 226 milijonov Kč, premog, oglje in les, železo in produkti, steklo in stekleni produkti itd. Od vsega češkoslovaškega izvoza v mesecu marcu letos je šlo v Jugoslavijo za 88 milijonov Kč ali 5,2 odstotka vsega češkoslovaškega izvoza. Naš odstotni delež pri češkoslovaškem izvozu je bil v marcu lani 5,7 odstotka.

Orze.

Dne 24. aprila 1925.

DENAR.

Zagreb. Berlin 14.80 — 14.95 (14.75 — 14.89), Italija 2.5480 — 2.5780 (2.54 — 2.57), London 298 — 301 (297.50 300.50), Newyork 61.80 — 62.80 (61.71 — 62.71), Pariz 330

(3.2350 — 3.2850), Praga 1.8380 — 1.8680 (1.8365 — 1.8565), Dunaj 8.69 — 8.89 (8.68 — 8.88), Zürich 12.04 — 12.14 (12.01 — 12.11).

Curih. Belgrad 8.30 (8.35), Pešta 0.007175 (0.007175), Berlin 1.23 (1.23), Italija 21.2250 (21.17), London 24.82 (24.7750), Newyork 516.50 (516.60), Pariz 26.95 (26.80), Praga 15.3250 (15.3250), Dunaj 0.7280 (0.7275), Bukarešt 2.35 (2.30), Sofija 3.7750 (3.7750).

Dunaj. Devize: Belgrad 11.36, Kodanj 131.50, London 34.0875, Milan 29.13, Newyork 709.35, Pariz 37.005, Varšava 136.20. — Valute: dolarji 706.50, angl. funt 36.90, lira 29.08, dinar 11.32, češkoslov. krona 21.00

Praga. Devize: Lira 138.75, Zagreb 54.30, Pariz 176.375, London 162.30, Newyork 33.75.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7% investicijsko posojilo iz l. 1921. 60—61.50, 2½% državna renta za vojno škodo 161—161.50, (zaklj. 161.50), Celjska posojilnica, Celje 210—210 (zaklj. 210), Merkantilna banka, Kočevje 110—110 (zaklj. 110), Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 217 (denar), Prva hrvaška štedionica, Zagreb 820—830, Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana 190—200, Strojne tovarne in livarne, Ljubljana 135 (blago), Trbovelj. premožgokopna družba, Ljubljana 385—395, Združene papirnice, Vevče 100—112, Stavbna družba, Ljubljana 265—280.

Zagreb. Hrvatska eskomptna banka, Zagreb 105, Hrv.-slav. zem. hip. banka, Zagreb 59—59.50, Jugoslavenska banka, Zagreb 97—98, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 235—239, Prva hrvaška štedionica, Zagreb 800, Slavenska banka, Zagreb 70, Brpska banka, d. d., Zagreb 130, Dioničko društvo za eksploatacijo drva, Zagreb 46—48, Hrv. slav. d. d., za industriju sečera, Osijek 600, Našica 53—55, Gutman 380—405, Slavonija 55, Trb. prem. družba, tu 385—390, Združene papirnice, Vevče 110, 7% drž. investicijsko posojilo 61—62, Vojna odškodnina 159.50—161.

Dunaj. Živnostenska banka 83.5, Alpine 378.6, Greinitz 13.6, Trboveljska družba 44.7, Hrvatska eskomptna banka 11.9, Leykam 12.9, Hrv.-slav. dež. hip. banka 65.8, Mundus 84, Slavonija 6.1.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Deske monte, 25 mm, fco meja 588 (blago). Hrastovi frizi, od 4 do 9 cm, od 25 do 60 cm, fco meja 1400 (denar). Smrekovi, ozir. jelovi hlodi, od 25 cm prem. napr., fco nakladalna postaja 250 (denar). Jagnetovi hlodi, od 20 cm prem. napr., fco nakl. postaja, 2 vagona, 380—380 (zaklj. 380). Gerovi hlodi, od 25 cm, fco nakl. postaja, 4 vagona, 18—18 (zaklj. 18). — Žito in poljski pridelki: Pšenica Rosafé, par. Ljubljana 447—475. Pšenica avstralska, par. Ljubljana 470 (blago). Otrobi pšenični, debeli, par. Ljubljana 225 (blago). Otrobi pšenični, drobni, par. Ljubljana 190 (blago). Koruza zobata, fco bos. postaja 180 (blago). Koruza medjimurska, par. Ljubljana 236 (blago).

Izpred sodišča.

Potrjena obsodba »Jutra«. — Ponesrečen dokaz resnice! Dne 7. junija lani je prineslo »Jutra« pod bombastičnim naslovom »Korupcija klerikalno komunističnega režima v Ljubljani!« dolgozven, zlobno zaviti članek, v katerem je očitalo, da je dobil dr. Stanovnik kot predsednik mestnega stanovanjskega urada I. stopnje 2000 Din nagrade in da so dobili takrat stanovanja številni njegovi politični pristaši. S tem je očitalo »Jutra« dr. Stanovniku koruptno in pristransko postopanje v uradnem poslovanju. Na tožbo dr. Stanovnika je bilo »Jutra« dne 4. okt. 1924 obsodeno radi žaljenja časti potom tiska na 500 Din globe in objavo te sodbe. Zastopnik »Jutra« pa je prijavil proti tej sodbi vzklic in je ponudil za svoje očitke tudi dokaz resnice. —

Pri večerajšnji obravnavi je poskušal zastopnik »Jutra« ta dokaz resnice o inkriminiranem postopanju dr. Stanovnika kot predsednika mestnega stanovanjskega urada I. stop. tudi doprinesiti in je postavil pred vzklicni senat tri priče, ki naj bi ugotovile njegove trditve. Te priče pa so potrdile v bistvenih izjavah ravno nasprotno, kar se je hotelo napraviti dr. Stanovniku kot greh. — Gospa Marija Šmalceva je povedala, da je 4 in pol leta prosila za stanovanje. Obrnila se je tudi do dr. Stanovnika radi nekega stanovanja, glede katerega pa ji je rekel dr. Stanovnik, da tega stanovanja ne more dobiti, ker je že obljubljen o g. dr. Rožiča. To pa ji je povedal v svojem privatnem stanovanju, in sicer ne kot predsednik stanovanjskega urada, marveč le kot znanec še iz dajaških let in ni pristavil pri tem prav nobenega strankarskega namigavanja. Tudi gospa A. Kanski in pa učitelj Smole sta ugotovila, da ni dr. Stanovnik nikdar rekel, da mora gledati na somišljenike svoje stranke in da ne vesta ničesar o pristranskem ali celo koruptnem postopanju. Po tem ponesrečenem dokazovanju je predlagal zastopnik »Jutra« še nove dokazilne predloge, katere pa je vzklicni senat zavrnil kot nepotrebne. Obenem pa je zavrnil tudi vzklic glede krivde i kazni in je potrdil prve obsodbo, češ, da se zasebnemu obtožitelju dr. Stanovniku ne more očitati tak ošitek, kakor ga je objavilo »Jutra«, ker v vseh navedenih slučajih ni videti nikake korupcije. Tudi mora »Jutra« to sodbo objaviti.

Odmev iz volivne dobe. — Ohlajena maščevalnost naših »mladinov«. Neko nedeljo po sv. maši je priredil posestnik Matija Hribar pri Sv. Trojici pri Blokah volivni shod naše stranke, na katerem je nastopil kot glavni govornik g. dr. Marko Natlačen. Hribar je nameraval prirediti shod v domači gostilni, toda tamošnji prostori so bili že baje oddani. Zato je priredil shod pod milim nebom. Otvoril ga je in dal besedo glavnemu govorniku dr. Natlačenu. Kljub vsem oviram je shod prav lepo uspel. To pa je bodlo nekatere nasprotnike in ti so v svoji maščevalnosti ovadili obdava ter ju obdolžili po § 3. društvenega zakonika, da sta priredila pod milim nebom nenapovedan shod. Uspeh te ovadbe je bil, da sta bila oba po omenjenem zakonu obsojena, in sicer Hribar na 100 Din, dr. Natlačen pa na 200 Din denarne globe. — Proti tej obsodbi je prijavil dr. Marko Natlačen priziv in je izvajal pri večerajšnji prizivni obravnavi približno tole: Kot se je že pri prvi obravnavi ugotavljalo, nisem bil ne sklicatelj, ne reditelj shoda, marveč le naprošen govornik. Tudi ugotavljam, da dotični zakon iz l. 1867 ne velja več, ker je bil v revolucionarni dobi v l. 1918. preklican z naredbom in ker tudi ni prišel v nobeni kasnejših naredb izrecno v pošte in torej tudi ni prišel po 1. dec. 1918 v izrecno veljavo. Tudi ni podan dejanski stan za obsodbo. Dovoljenje in naznanilo za shod mora preskrbeti oni, ki shod skliče in ga priredi. Jaz pa shoda nisem sklical, ne otvoril in ne vodil, marveč sem nastopil le kot govornik, kot bi lahko nastopil tudi vsak drugi. Sploh pa ni mogoče govoriti, da bi bil podan kak »dolus«. Zastopnik drž. pravdnitstva dr. Ogoreutz je ugotavljal, da ta zakon še velja in je predlagal, da se vzklic dr. Natlačena zavrne in potrdi prva sodba. — Po kratkem posvetovanju je razglasil predsednik vzklicnega senata, da se vzklicu dr. Natlačena ugodí, da se prva sodba razveljavi in se dr. Natlačen in pa Hribar oproščata, češ, da sta priredila javen shod na prostem in brez oblastvenega dovoljenja. Vse uredbe zakonskega značaja so se pustile. Tudi ni bil dr. Natlačen prireditelj shoda, katerega je priredil in otvoril Hribar in je šele potem dal besedo dr. Natlačenu. Dr. Natlačen na vse to ni vplival. Nastopil je na prošnjo tajništva »Slovenske ljudske stranke« in je nastopil kot govornik v dobri veri, da je tajništvo že ukrenilo vse potrebno.

Ljubezen in zlato.

Angleški spisal Jack London, prevel J. M.

Opazil je, da je imela oči najprvo za konja, potem šele zanj.

»Oj, kako krasen je!« je vzkliknila ob prvem pogledu na Boba. Po žareči svetlobi v njenih očeh in vzradošenemu obrazu bi bil komaj verjel, da je to obraz ženske, ki jo je poznal iz pisarne, one mlade ženske z umerjenim pisarniškim obrazom.

»Nisem vedela, da tudi jahate,« je bila ena prvih njenih opazk. »Menila sem, da ste privezani na tiste brze stroje.«

»Šele pred kratkim sem pričel,« je bil njegov odgovor. »Debeliti sem se začel, saj veste, pa moram malo odpraviti to.«

Ošinila ga je po strani s pogledom, ki ga je objel od temena do pet včevši sedlo in vse, pa rekla: »Vendar gotovo že dolgo jezdarite.«

Njegova misel je bila, da je ona v resnici imela dobro oko za konje in vse stvari v zvezi s konji, in je odvrnil:

»Ne mnogo let. Svoje dni, ko sem bil še mladič v vzhodnem Oregonu in še lazil od kempe do kempe z govejo živino, sem si domišljjal, da sem imeniten jezdec.«

Tako sta v veliko njegovo uteho dospela do predmeta, ki je obadva zanimal. Pravil ji je o Bobovih trikih in zvijačah, o zavrtu in kako ga misli tega odvaditi. In ona je soglašala z njim, da je treba z neko strogostjo ravnati s konji, naj jih človek še tako ljubi. Ravno tako je z njeno Mabo, ki jo ima

že osem let in ki jo je morala odvaditi breanja v hlevu. Stvar je bila sicer mučna za Mabo, ampak sčasoma jo je ozdravila.

»Gotovo ste že mnogo jezдили,« je dejal Daylight.

»V resnici se ne morem spominjati, kdaj sem prvikrat na konju,« mu je pripovedovala. »Rojena sem bila na ranči, veste, in doma mi niso branili konj. Z ljubeznijo do njih sem morala priti na svet. Prvega ponija, ki je bil čisto moj, sem imela, ko sem bila šest let stara. Ko sem imela osem let, sem že vedela, kaj se pravi biti ves dan v sedlu z atom. V enajstem letu me je vzel prvikrat na lov na jelene. Brez konja bi bila izgubljena. Mrzim življenje v sobi in brez moje Mabe, mislim, da bi že davno zbolela in umrla.«

»Ali vam je na deželi všeč?« je vprašal, opazivši hkratu v njenih očeh prvikrat neki svet, ki ni bil siv.

»Kakor črtim mesto,« je odgovorila. »Pa ženska si ne more služiti kruha na deželi, in tako živim, kakor pač morem — z Mabo.«

Nato mu je pripovedovala še več o svojem življenju na ranči, preden ji je oče umrl. Daylight je bil silno zadovoljen sam s seboj. Začela sta se spoznavati. Tekom cele dobre pol ure, ko sta bila skupaj, ni pogovoril ni malo zastal.

»Precej iz istih krajev sva doma,« je rekel. »Vzrastel sem v vzhodnem Oregonu, kar ni posebno daleč od Siskiyoua.«

V naslednjem hipu bi se bil najrajši vgriznil v jezik, kajti ona ga je hitro vprašala:

»Kako pa veste, da sem iz Siskiyoua? Zavedam se, da vam tega še nisem omenila.«

»Ne vem,« se je začasno izgovarjal. »Slišal sem nekoč, da ste od tam neke.«

Zdajci se je prikazal Volk liki senca pred njima, da se je njen konj prestrašil, in ta pripetljaj je odstranil neprilichnost in sta se začela razgovarjati o alaških psih, dokler se razgovor ni zasukal zopet na konje. In govorila sta zopet o konjih in o ničem drugem kakor o konjih.

Kedar je ona govorila, jo je poslušal in ji sledil, a vendar je ves čas sledil tudi lastnim mislim in vtiskom. Bilo je nekaj pogumnega v njenem moškem načinu jahanja in on se naposled ni zavedal, ali mu je bilo pogodu ali ne. Njegovi pojmi o ženskah so bili nekam staromodni, takšni, kakor se jih je navzel v nekdanjem obmejnem življenju svoje mladosti, ko človek ni videl jahati ženske drugače kakor na stranskem sedlu. Vzrastel je v tihi domišljavosti, da ženske na konju niso dvonožke. Ta pogled na njo, ko je tako moško sedela v sedlu, ga je pretresel, vendar je moral priznati, da je bila v sedlu vseeno imenitna videti.

Še dve drugi stvari na njej sta močno učinkovali nanj. Prvič, da je v njenih očeh videl zlate točke. Čudno, da tega poprej ni opazil. Mogoče da svetloba v pisarni ni bila prava, in mogoče tudi, da so se pojavljale in izginevale. Ne; bile so žar barve, nekaka razmetna, zlata svetloba. Vendar tudi ni bila zlata, bila je pa bolj podobna zlati barvi kakor katerikoli. Vsekakor ni bila nikakršni odtенок rumene. Oči ljubezni so vedno barvane in dvomiti je, ako bi kdo drugi na svetu nazval Dedine oči zlate. Pa Daylight je bil nagnjen k nežnosti in je raje mislil, da so zlate, in tako so bile tudi zlate.

Pridobivajte novih naročnikov!

UNDERWOOD

Vsaka drobna vrstica **Din 1'50** ali vsaka beseda **50 par.** Najmanjši **5 Din.** Oglasi nad devet vrstic se računalo više. Za odgovor znamko!

vsake vrste les, manjše kakor tudi največje količine; kupuje vsake vrste les in izvršuje vsa stavbena tesarska dela po najugodnejših cenah.

za domače mletje (pogon 2
KS) so na ogled in se pro-
dajo pri **PODBOJ**, Sv. Pe-
tra cesta št. 95. 2479

(Gatter) kompletno, še malo
rabljen, za ceno 60.000 Din
z 20 žag. kleščami in noži.
Cenj. ponudbe na upravo
»Slovenca« pod št. 2655.

ADAMČIČ & COMP.

Klavirje in harmonije na obroke in na posodi
Hörsendorfer, Förster, Steinway etc. —
Vsi instrumenti za bleh- in štrajh-
bo, strune in žice vseh vrst na debeli
in drobnio.

Altona Breznik, Ljubljana, Mestni trg števil.
(pri magistratu).

Najposobnejša trgovka v Jugoslaviji

se priporoča p. n. bančnim zavodom in večjim zavodom ter cenj. uradništvu za dobavo oblek v večjem številu, katere izdelujem z izbrano najboljšim angleskim in češkim blagom po meri in najnovjšem kroju, za isto ceno kot so cene konfekcijskim oblekam. — Točna izvršitev! — Solidno delo! — Nizke cene! — Zahtevajte proračun!

Lnudi najugodnejše
JAKOB LAH
Maribor, Glavni trg št. 2

Radebeul-Dresden (Deutschland).

se **ODDA V NAJEM** ali na račun s samostojnim prevzemom kuhinje ter stanovanjem v lepem trgu blizu **CELJA**. — Naslov pove uprava lista pod številko **2630**.

Telefon interurban: Podnari 2

Žebliji za normalne in ozkotirne železnice — Žebliji za ladje, črni ali pocinkani — Žebliji za zgradbe, les itd. — Žebliji za čevlje — Spojke za odre in prage — Spojke za ladje in splave — Železne brane — Kljuge za podobe, zid, cevi, žiebove itd. — Vijaki z maticami — Podložne pločice — Matice — Zakovice za tenderje, kotle, mostove, sode, pločevino, kolesa itd. — Vijačni čepi — Verige

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in risbah najceneje — Ilustrovani ceniki na razpolago

Prodaja se samo na debelo trgovcem.

Prodaja se samo na debelo trgovcem.